

EKONOMIKOLLEN 2020

42 p.

Elevens namn:

klass:

1. Vad betyder följande begrepp? Kombinera begrepp och förklaring rätt.

2 p.

Kontaktlös betalning	Elektroniska banktjänster i vilka kunden identifierar sig på ett säkert sätt.
Mobilbetalning	Du kan betala inköp under 50 € med kort eller mobiltelefon utan PIN-kod.
Mobilcertifikat	Transaktionen vidarebefordras till säljaren via telefonoperatören.
Nätbank	En funktion som operatören har installerat på SIM-kortet med vilken du kan identifiera dig.

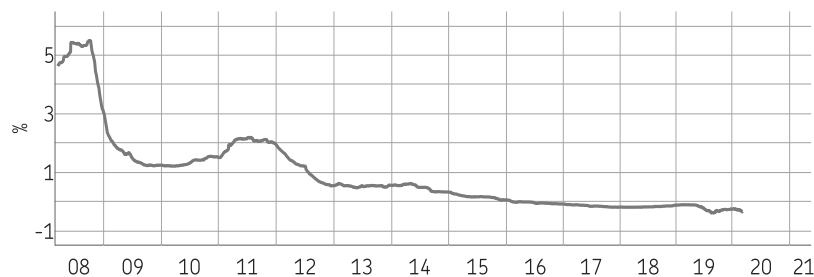
2. Jämför boende i ägarbostäder och boende på hyra. Skriv två fördelar och två nackdelar för bägge boendeformer ur hushållsbudgetsynvinkel.

4 p.

boende i ägarbostad	boende på hyra
+	+
+	+
-	-
-	-

3. Ränteuppgift. Nedan presenteras utvecklingen av euribor-räntan 2008-2019. Granska grafen och besvara frågorna som ställs nedan.

12 månaders euribor

Källa:
Macrobond, OP

a) Vilket år sjönk räntesatsen på 12 månaders euribor till minus? _____

1 p.

b) Vilka effekter har den negativa räntan för bankens kunder? _____

2 p.

c) Hur påverkar tidsperioden med de negativa räntorna bankernas verksamhet? Markera de rätta svaren.

2 p.

- 1) Kunderna har blivit tvungna att betala banken ränta på sina depositioner.
- 2) Penninglånen från banken har blivit dyrare under de senare åren.
- 3) Bankerna måste hitta nya produkter och tjänster för att uppnå produktivitet i sin verksamhet.
- 4) Bankernas upplåning försvåras eftersom kunderna hellre placerar sina pengar annanstans än på bankkonton.

4. a) Aktiesparkonto togs i bruk 1.1.2020. Vad betyder aktiesparkonto?

1 p.

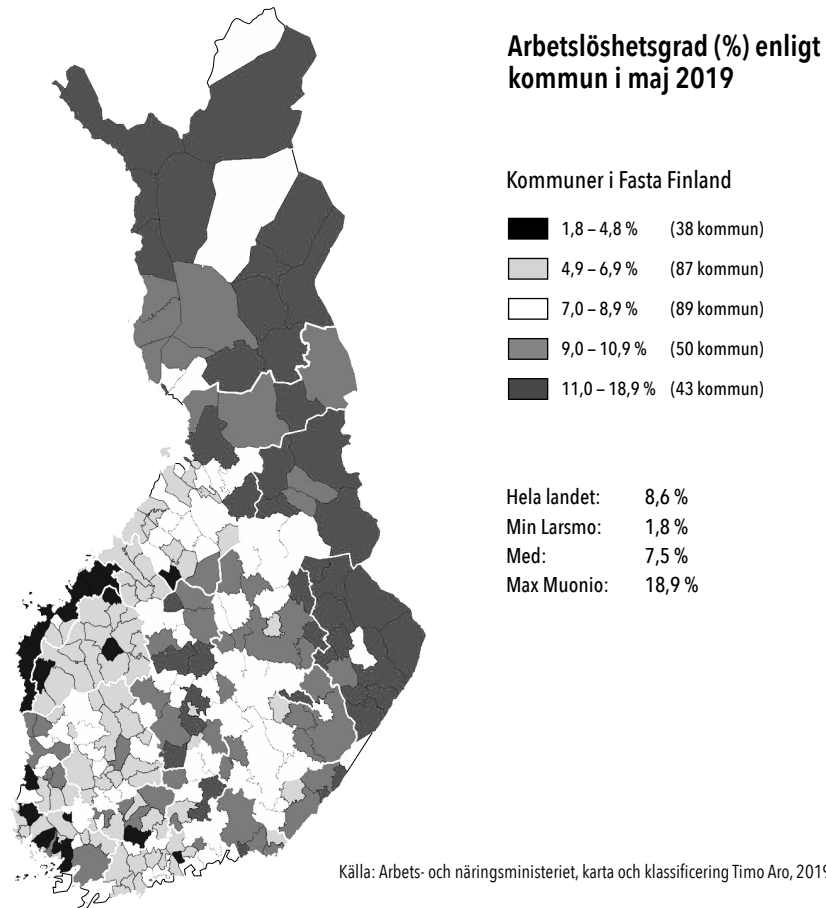
b) Vad har följande företag gemensamt? Amer Sport, Chips, DNA, Finnlines, Hackman, Hartwall, Kemira GrowHow, Kotipizza, Ramirent.
Källa: Kauppalehti 11.11.2019

1 p.

---

5. Arbetslösheten i Finland. Undersök kartan nedan.

a) Vilka delar av Finland drabbas mest av arbetslösheten?

1 p.

---

b) I vissa kommuner så som Muurame och Taipalsaari är arbetslösheten låg, fastän de är belägna i områden med hög sysselsättningsgrad. Vilka kan orsakerna vara till detta? Nämn två saker.

2 p.

---

c) Vilka medel använder finska staten för att påverka arbetslösheten i de olika regionerna? Nämn två saker.

2 p.

6.

Åbobot Mats är cykelbud för olika restauranger som levererar matjänster. Han har inget arbetsförhållande till företaget utan beställningarna kommer via en kurirapplikation. Företaget fattar beslut om i vilken ordning bu- den får sina beställningar. Det handlar om s.k. plattformsekonomi. Mats har i genomsnitt 30 arbetstimmar per vecka. Han betalar själv alla kostnader som uppkommer i samband med arbetets utförande, försäkringar och socialskyddsavgifter. Mats har i genomsnitt en inkomst på 1300 €/mån.

Källa: Yle Nyheter 31.3.2019

a) Vilka avgifter som hör till den sociala tryggheten måste Mats själv betala?

2 p.

b) Vilka andra kostnader måste Mats betala för att kunna arbeta?

2 p.

c) Vilka fördelar och nackdelar har Mats som arbetstagare? Nämn fyra saker.

2 p.

7.

För närvarande (april 2020) får restauranger på grund av coronaviruset inte servera mat i restaurangens matsal. Följande fråga gäller tiden före och efter undantagstillstånd. Hösten 2019 uppstod ett ståhej kring buffémåltidsprodukter och hur vettigt det är att sälja dessa till konsumenter.

Bildkälla: <https://www.aamulehti.fi/a/5f7c3856-c7e8-4bc4-ad93-19880cc93c5e> Aamulehti, Juha Sihto.

a) Fundera på med stöd av bilden hurdana problem buffémåltiderna har för restaurangen och kunderna.

3 p.

b) Hur skulle du lösa problemen?

3 p.

